

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0517U000642

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-10-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дем'янюк Олена Сергіївна

2. Demyanyuk Olena

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-09-2017

Спеціальність за освітою: 8.05140102

Місце роботи здобувача: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: 03143, м. Київ-143, вул. Метрологічна, 12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.371.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, 12, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: 03143, м. Київ-143, вул. Метрологічна, 12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.25

Тема дисертації:

1. Екологічні основи функціонування мікробіоценозів ґрунту агроєкосистем в умовах змін клімату
2. Ecological bases of functioning microbiocenoses in soils of agroecosystems in conditions of climate change

Реферат:

1. У дисертаційній роботі представлено результати дослідження екологічних особливостей функціонування мікробіоценозів ґрунту агроєкосистем і їх природних аналогів та залежності стану та активності мікробних угруповань від комплексу агроєкологічних чинників - едафічних, кліматичних і антропогенних. Встановлено, що застосування агрозаходів та дія гідротермічних чинників спричинює істотні зміни у кількісному складі мікроорганізмів, перебудову таксономічної і функціональної структури мікробного ценозу, перебігу основних біохімічних процесів у ґрунті. Доведено, що зміни вмісту загальної мікробної біомаси в ґрунті пов'язано з трофічним режимом і гідротермічними чинниками ($r = 0,66 \text{ } 0,79$). За показником емісії діоксиду карбону визначено екологічну стійкість ґрунтів різних типів та ранжирувано їх за здатністю протистояти дії агроєкологічних чинників. Встановлено, що в ґрунт агроєкосистем характеризується високим рівнем емісії CO₂ та має значну варіабельність показників. Теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено

інформативність та об'єктивність мінімальної системи біологічних показників для оцінювання екологічного стану ґрунту, яка враховує вміст загальної біомаси мікроорганізмів та спрямованість основних мікробіологічних процесів у ґрунті за коефіцієнтами мінералізації іммобілізації, оліготрофності, педотрофності і гумусонакопичення. Удосконалено спосіб екологічної експертизи технологій вирощування сільськогосподарських культур щодо оцінювання агротехнічних заходів за показниками біологічної активності ґрунту, запропоновано орієнтовну шкалу та градацію їх змін для оцінювання екологічного стану ґрунту. Розроблено модель продуктивності агроecosystemи на прикладі пшениці озимої залежно від рівня біологічної активності ґрунту та гідротермічних чинників.

2. The results of research of ecological peculiarities of soil microbiocenosis functioning of agroecosystems and their natural analogues are presented in the dissertation work and the dependence of the state and activity of microbial groups from the complex of agroecological factors (edafic, climatic and anthropogenic) was established. It was established that the application of agro-measures and the effect of hydrothermal factors leads to significant changes in the quantitative composition of microorganisms, the restructuring of the taxonomic and functional structure of microbial cenosis, and the course of basic biochemical processes in the soil. It was proved that changes in the content of microbial biomass in the soil are related to the trophic regime and hydrothermal factors ($r = 0.66-0.79$). According to the carbon dioxide emission index, the ecological stability of different types of soils was determined and ranked by their ability to withstand changes due to the agroecological factors. It was established that in the soil of agroecosystems, the CO₂ emission level is high enough and has a significant variability of indicators. Theoretical substantiation and experimental confirmation of the informativity and objectivity of the minimum system of biological indicators for assessing the ecological state of the soil, which takes into account the general content of biomass of microorganisms and orientation of the basic microbiological processes in the soil based on the coefficients of mineralization immobilization, oligotrophy, pedotrophy and humus-accumulation were given. The method of ecological examination of technologies of cultivating agricultural crops in the part of estimation of agrotechnical measures on the indicators of soil biological activity was improved, the approximate scale and the gradation of their changes for the assessment of the ecological state of the soil were proposed. The model of agroecosystem performance on the example of winter wheat depending on the level of biological activity of the soil and hydrothermal factors was developed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шерстобоева Олена Володимирівна

2. Sherstoboeva Olena

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16, 03.06.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тарасюк Сергій Іванович

2. Тарасюк Сергій Іванович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16, 06.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волкогон Віталій Васильович

2. Волкогон Віталій Васильович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.07, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корсун Світлана Георгіївна

2. Корсун Світлана Георгіївна

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16, 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фурдичко Орест Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фурдичко Орест Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

